

ปัญหาและเฉลยอบรมทดสอบความรู้พระอุปัชฌาย์ ของสมัชชาสงฆ์ไทยในสหรัฐอเมริกา รุ่นที่ ๑๑
ณ วัดพุทธโสธรวิเทศ เมืองอัลบูเคอร์กี รัฐนิวเม็กซิโก สหรัฐอเมริกา
วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ข้อ ๑ และข้อ ๒ เป็นข้อบังคับให้ทำ ที่เหลือให้เลือกทำ ๕ ข้อ
เมื่อทำข้อใด ต้องเขียนเลขข้อนั้นลงไปด้วย

๑. นายวิเศษ วิสุทธิศักดิ์ เกิดวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ มีความจำเป็นต้องเดินทางไป
ศึกษาต่อต่างประเทศ จึงมาขออุปสมบทก่อน โดยกำหนดอุปสมบทในวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์
ศกนี้ (๒๕๖๓) ต้องการทราบว่า เธอมีอายุเท่าไร อุปสมบทได้หรือไม่ แสดงวิธีคิดอายุให้
ดูด้วย ฯ
๑. นายวิเศษ วิสุทธิศักดิ์ มีอายุเต็มได้ ๑๙ ปี ๔ เดือน ๒๓ วัน เมื่อนับเวลาที่อยู่ในครรรค์เพิ่มให้
อีก ๕ เดือน ก็ยังไม่ครบ ๒๐ ปี จึงอุปสมบทไม่ได้ มีวิธีคิดอายุ ดังนี้

คิดแบบวิธีลบ

วิธีคิด	ปี พ.ศ.	เดือน	วัน
พ.ศ. เดือน วันที่ ปัจจุบันตั้ง	๒๕๖๓	๒	๑๕
พ.ศ. เดือน วันที่ เกิดลบ	๒๕๔๓	๙	๒๒
อายุเต็มได้	๑๙ ปี	๔	๒๓

คิดแบบวิธีบวก

วิธีคิด	ปี	เดือน	วัน
๒๒ กันยายน ๒๕๔๓ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓	-	๓	๙
๑ มกราคม ๒๕๔๔ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒	๑๙	-	-
๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึง ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓	-	๑	๑๕
อายุเต็มได้	๑๙ ปี	๔	๒๔

๒. หน้าทีพระอุปัชฌาย์อย่างหนึ่ง คือ ต้องบอกอนุศาสน์ได้ จึงขอให้เขียนคำบอกอนุศาสน์ เฉพาะอภิญญกิจ ข้อที่ ๔ มาให้ดู พร้อมทั้งจัดวรรคตอนให้ถูกต้องด้วย

๒. คำบอกอนุศาสน์ อภิญญกิจ ข้อที่ ๔ ว่าดังนี้

อุปสมปณเนน ภิกขุณา อุตฺตริมนุสฺสธมฺโม น อุลลปิตพฺโพ/ อนตฺมโส สฺสณฺณาคาเร
อภิรมาสีติ// โย ภิกขุ ปาปิจฺโณ อิจฺฉापกโต อสนตํ อญฺตํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปติ/
ณํ ภา วิโมกฺขํ ภา สมาธิ ภา สมาปตฺตี ภา มคฺคํ ภา ผลํ ภา// อสฺสสมฺโณ โหติ
อสกฺยปฺตติโย// เสยฺยถาปิ นาม ตาโล มตฺถกจฺฉินฺโน อภพฺโพ ปุณ วิรุฬฺหิยา// เอวเมว
ภิกขุ ปาปิจฺโณ อิจฺฉापกโต อสนตํ อญฺตํ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปิตฺวา/ อสฺสสมฺโณ โหติ
อสกฺยปฺตติโย// ตนฺเต ยาวซีว อภิญญนฺติ// ฯ

๓. เจ้าพระคุณสมเด็จพระพุทธมหาราช เจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก ได้ประทานโอวาทในวันเปิด ประชุมว่า พระอุปัชฌาย์นั้น นอกจากจะทำหน้าที่เป็นประธานในการบรรพชาอุปสมบทแล้ว ยังมีหน้าที่ปกครองดูแลสังฆวิহারิก สืบต่อไปอีกด้วย ท่านเปรียบพระอุปัชฌาย์เหมือนกับ บุคคลใดในโอวาทนั้น ฯ

๓. เจ้าพระคุณสมเด็จพระเจ้าคณะใหญ่หนตะวันออก ได้เปรียบพระอุปัชฌาย์เหมือนกับมารดาบิดา เมื่อให้กำเนิดแก่บุตรแล้ว ก็มีหน้าที่ที่จะต้องปกครอง เลี้ยงดู อบรม สั่งสอนบุตรธิดาของตนให้เป็นพลเมืองดีของสังคม และประเทศชาติ

๔. ในทางโลก ผู้จะเข้ารับราชการต้องมีคุณสมบัติ จึงจะเข้ารับราชการได้ ในทางพระพุทธศาสนา ผู้จะได้รับแต่งตั้งเป็นพระอุปัชฌาย์ ต้องมีคุณสมบัติอย่างไร ฯ

๔. คุณสมบัติตามกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๗ ข้อ ๘ ว่าพระภิกษุผู้จะดำรงตำแหน่ง พระอุปัชฌาย์ต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ คือ

๑. มีตำแหน่งในทางการปกครองชั้นเจ้าอาวาสขึ้นไป เว้นพระอารามหลวง

๒. มีพรรษาพ้น ๑๐

๓. ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพไร้ความสามารถ หรือมีจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบหรือ อาพาธเป็นโรคติดต่อ เช่น โรคเรื้อนหรือวัณโรคในระยะอันตราย

๔. มีประวัติความประพฤติดี

๕. เป็นที่นับถือของประชาชน ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์

๖. เป็นเปรียญหรือนักธรรมเอก เว้นแต่ในบางท้องถิ่น ซึ่งเจ้าคณะพิจารณาเห็นสมควรผ่อนผัน

๗. มีความสามารถฝึกสอนผู้อยู่ในปกครอง ให้เป็นภิกษุสามเณรที่ดี ตามพระธรรมวินัยและ สามารถบำเพ็ญกรณียกิจอันอยู่ในหน้าที่ของพระอุปัชฌาย์ได้

๘. มีความรู้ความสามารถทำอุปสมบทกรรมให้ถูกต้องตามพระวินัยและระเบียบแบบแผน ของคณะสงฆ์ ฯ

๕. พระอุปัชฌาย์จะให้บรรพชาอุปสมบท จะต้องพบและสอบสวนผู้ขอบวชให้ได้คุณลักษณะก่อน
อยากราบว่าคุณลักษณะของผู้ขอบวชมีอย่างไรบ้าง ฯ
๕. **คุณลักษณะของผู้ขอบวชประกอบด้วย**
 ๑. เป็นคนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลหรืออำเภอที่จะบวช และมีหลักฐาน มีอาชีพชอบธรรม
หรือแม้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอื่น แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่า เป็นคนมีหลักฐานมี
อาชีพชอบธรรม มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ใช่คนจรจัด
 ๒. เป็นสุภาพชน มีความประพฤติดีประพฤติชอบ ไม่มีความประพฤติเสียหาย
เช่น ดิตสุราหรือยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น
 ๓. มีความรู้อ่านและเขียนภาษาไทยได้
 ๔. ไม่เป็นผู้มีโทษวิบัติ
 ๕. เป็นผู้ปราศจากบรรพชาโทษ และมีร่างกายสมบูรณ์ อาจบำเพ็ญสมณกิจได้ ไม่เป็น
คนชราไร้ความสามารถ หรือทุพพลภาพ หรือพิการ
 ๖. มีสมณบริขารครบถ้วนและถูกต้องตามพระวินัย
 ๗. เป็นผู้สามารถกล่าวคำขอบรรพชาอุปสมบทได้ด้วยตนเองและถูกต้องไม่วิบัติ ฯ
๖. หน้าที่พระอุปัชฌาย์ที่ให้การอุปสมบทตามกฎหมาย ฯ ข้อที่ ๑๓ และข้อที่ ๑๔ พระอุปัชฌาย์ทุกรูป
ทราบกันดีแล้ว ไม่ถาม แต่ขอถามว่า บุคคลอันสงฆ์พึงให้อุปสมบทมีกี่จำพวก อะไรบ้าง และ
บุคคลที่ถูกห้ามอุปสมบทเด็ดขาดมีกี่จำพวก อะไรบ้าง ฯ
๖. บุคคลอันสงฆ์พึงให้อุปสมบทมี ๒ จำพวก คือ
 ๑. ต้องเป็นชายมีอายุครบ ๒๐ ปี บริบูรณ์
 ๒. ไม่ใช่ภักขบุคคล ผู้ถูกห้ามอุปสมบทเด็ดขาดอภักขบุคคลที่ถูกห้ามอุปสมบทเด็ดขาดมี ๓ จำพวก คือ
 ๑. คนมีเพศบกพร่อง
 ๒. คนประพฤติผิดพระธรรมวินัย
 ๓. คนประพฤติผิดต่อกำเนิดของตน
๗. พระอุปัชฌาย์มีหน้าที่ในการให้การบรรพชาอุปสมบท เป็นผู้นำของหมู่ จำต้องประพฤติตนให้
เป็นผู้นำที่ดี ตามจรรยาพระอุปัชฌาย์อย่างเคร่งครัด ถ้าท่านเป็นพระอุปัชฌาย์จะต้องประพฤติ
ตามจรรยาพระอุปัชฌาย์อย่างไร ฯ
๗. ต้องประพฤติดำเนินตามจรรยาพระอุปัชฌาย์ ดังนี้
 ๑. เคารพเอื้อเฟื้อ สัจจะ ประพฤติตามพระธรรมวินัยและกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็น
แบบอย่างอันดีของสังฆวิहारิก

๒. ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอู่พิชฌาย์
 ๓. ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งหรือคำแนะนำชี้แจงของพระสังฆาธิการ ผู้บังคับบัญชา
 ๔. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง มิให้บรรพชาอุปสมบทกรรมวิบัติบกพร่องไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ
๘. ครูโรงเรียนราษฎร์ ๑ ปลัดอำเภอลาพักร้อน ๑ คนถูกเกณฑ์ทหารยังไม่ถึงผลัดจะไป ๑ มีศรัทธาต้องการอุปสมบท มีคุณลักษณะเพียบพร้อมทุกอย่าง ขาดแต่ใบลาอุปสมบทเท่านั้น ท่านเป็นพระอู่พิชฌาย์จะอุปสมบทให้ได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ๆ
 ๘. ครูโรงเรียนราษฎร์ และคนถูกเกณฑ์ทหารยังไม่ถึงผลัดจะไป พระอู่พิชฌาย์ให้อุปสมบทได้ เพราะทั้งสองพวกนี้ มิใช่ราชภักดิ์ เพราะครูโรงเรียนราษฎร์มิใช่ข้าราชการคนถูกให้เป็นทหาร แต่ยังไม่ถึงผลัดที่จะไป ยังมีได้ประจำการ ส่วนปลัดอำเภอลาพักร้อนให้อุปสมบทไม่ได้ เพราะเป็นราชภักดิ์ ๆ
 ๙. พระอู่พิชฌาย์เป็นแม่พิมพ์ของพระศาสนา ต้องปฏิบัติตัวให้ดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของสัทธิวิหาริก ไม่ทำความผิด ความเสียหายให้เกิดขึ้นกับตัว อันเป็นเหตุให้หน้าที่พระอู่พิชฌาย์ต้องระงับ อยากทราบว่า อะไรเป็นเหตุในหน้าที่พระอู่พิชฌาย์ต้องระงับจงตอบให้มีหลักฐาน ๆ
 ๙. หน้าที่พระอู่พิชฌาย์ต้องระงับด้วยเหตุ ๔ ประการ ตามข้อ ๒๕ แห่งกฎหมายว่าด้วยพระอู่พิชฌาย์ ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ว่าด้วยการแต่งตั้งถอดถอนพระอู่พิชฌาย์ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ. ๒๕๓๗) คือ
 ๑. พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ในทางปกครอง และได้เป็นกิตติมศักดิ์ในตำแหน่งนั้น ๆ หรือถูกพักจากตำแหน่งหน้าที่ในทางปกครอง
 ๒. ขาดคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งตามความในข้อ ๘
 ๓. ถูกเป็นจำเลยในอริกรรมที่มีโทษถึงให้สึก และอยู่ในระหว่างไต่สวนพิจารณาวินิจฉัย
 ๔. ถูกถอดถอนจากตำแหน่งหน้าที่พระอู่พิชฌาย์
 ๑๐. สมบัติของอุปสมบทกรรม มี ๔ ประการนั้นทราบแล้ว ไม่ขอถาม แต่ต้องการทราบว่าแต่ละประการนั้น หมายความว่าอย่างไร จงชี้แจงพอเข้าใจ ๆ
 ๑๐. สมบัติของอุปสมบทกรรม มี ๔ ประการ นั้นมีความหมายดังนี้
 ๑. วัตถุสมบัติ หมายถึง ความถึงพร้อมมูลแห่งวัตถุคือผู้บวช เช่นผู้บวชจะต้องเป็นชาย มีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี นับแต่ปฏิสนธิมา